

Een kunst die het zien uitschakelt

Radiotheater: het kleinste zaaltje van het land

Uit de periode vóór de tweede wereldoorlog is zo goed als niets van het Vlaamse hoorspel bewaard gebleven. Het archief van het N.I.R. (Nationaal Instituut voor Radio-Omroep) werd bij het uitbreken van de oorlog vrijwel totaal vernietigd. Als specifiek genre kende het luisterspel haast geen beoefenaars. Richard Van Eyck, een Antwerps radiocommentator, schreef een aantal oorspronkelijke radiospelen, en bewerkte ook buitenlandse luisterspelen voor het N.I.R.

Na de oorlog probeerde het N.I.R. onder impuls van Marcel Coole belangstelling voor het schrijven van luisterspelen op te wekken, door het uitschrijven van wedstrijden. Aanvankelijk met succes. Bekende letterkundigen zoals Daisne, Boon, Walschap, Lampo, R. Gronon, schreven in de jaren '50 luister-

spelen. Nieuwe namen doken op: Jan Stalens, A.J. Van Nuffel, L. Van den Briele, e.a. Het toenmalige N.I.R.-luisterspelrepertoire bevatte heel wat oorspronkelijk werk. Maar die kwantitatieve bloei duurde niet lang. De letterkundigen keerden het luisterspel al gauw de rug toe en de nieuwkomers zwegen. In het begin van de jaren '60 was het aandeel oorspronkelijk Vlaams werk op het luisterspelrepertoire geslonken tot enkele namen: Lode Weyk, Rose Gronon, Tone Brulin.

Initiatief van de omroep

De belangstelling voor het schrijven voor de radio heeft lang op zich laten wachten. Schrijvers die op een

ander vlak van de literatuur sporen hadden verdiend, lieten het luisterspel links liggen. Zelfs het opnieuw starten met luisterspelwedstrijden, ditmaal in samenwerking met Nederland, leverde op het stuk van kwaliteit een schrale oogst op. Dat gebrek aan belangstelling was voor een deel te wijten aan het gebrek aan contact met een wellicht bestaand maar onbekend schrijverspotentieel. Het initiatief inzake voorlichting en begeleiding moest van de omroep uitgaan.

Via Mini-luisterspel-wedstrijden (het mini-luisterspel: een nieuwheid in de programmatie) ontdekte de BRT een aantal (meestal jonge) mensen, die voor het radiogenre werkelijk interesse betoonden. Ook verloren gewaande talenten (Van den Briele en Van Nuffel o.m.) doken weer op. Het initiatief leverde

Om het radiotheater in Vlaanderen tot ontwikkeling te brengen, moest het initiatief uitgaan van de omroep. Dat schetst Michel De Sutter, regisseur bij de BRT, in het kort. Daarna laat hij zes eersterangs getuigen aan het woord: Dries Poppe, Gie Laenen, Louis Houët en Ad Lobler als radiomakers, Fernand Handtpoorter als auteur en Sjev van Rooij als (blinde) luisteraar.

*“Door enkele van Vlaanderens beste stemmen naar het publiek toe gebracht...”
(F. Handtpoorter).
Jeanine Schevernels, Dora van der Groen, Suzanne Saerens, Alex Wilequet en Julien Schoenaerts met regisseur Michel De Sutter in de studio – Foto BRT*